

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Sylwia
Nazwisko: Rzeczycka
Nazwisko rodowe: Hejdukiewicz
Miejsce urodzenia: Tyraspol
Data urodzenia: 26-07-1897
Imię ojca: Edward
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Materiały operacyjno-śledcze MBP w Warszawie dotyczące działalności siatki wywiadowczej Andrzeja Czaykowskiego ps. "Garda", oficera WP, cichociemnego i żołnierza Armii Krajowej w służbie specjalnej. Zaangażował się w działalność wywiadowczą, wracając do Polski w 1949 roku na zlecenie rządu emigracyjnego, by zbierać informacje o sytuacji w kraju. Jednak jego działalność została zinfiltrowana przez agentów MBP. W wyniku tego Andrzej Czaykowski został aresztowany i oskarżony o działalność szpiegowską, nielegalne posiadanie sprzętu radiowego, fałszywe dokumenty oraz nielegalny obrót dewizami. W materiałach sprawy jedną z głównych figurantek jest Sylwia Rzeczycka. Ww. była kluczową postacią w strukturze siatki wywiadowczej kierowanej przez Czaykowskiego, pełniąc rolę łączniczki i organizatorki działań mających na celu przekazywanie informacji do rządu emigracyjnego w Londynie. Jej zaangażowanie w działalność konspiracyjną uczyniły ją jedną z najbliższych współpracowniczek A. Czaykowskiego. W sierpniu 1951 ww. została zatrzymana przez UB i poddana brutalnemu śledztwu na okoliczność działalności wywiadowczej w siatce Czaykowskiego. Po dwuletnim śledztwie została skazana przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie na karę dożywotniego więzienia. Akta zawierają materiały sprawy agencyjno-śledczej, notatki służbowe, pokwitowania, wykazy, raporty, protokoły przesłuchań, akt oskarżenia, postanowienie o zakończeniu sprawy. 09.12.1958 materiały złożono w archiwum pod sygn. 14059/II.	IPN BU 0192/412 (14059/II).	

Teczka zawiera akta śledcze dotyczące Sylwii Rzeczyckiej, która 13.08.1951 została zatrzymana przez funkcjonariuszy UB w Krakowie pod zarzutami współpracy szpiegowskiej. Po aresztowaniu ww. została przewieziona na dalsze śledztwo do MBP do Warszawy. W trakcie brutalnego śledztwa S. Rzeczyckiej zarzucono współpracę z siatką konspiracyjną Andrzeja Czaykowskiego ps. "Garda", która na terenie Polski Ludowej zajmowała się działalnością wywiadowczą. Z materiałów wynika, że ww. miała "werbować informatorów za pośrednictwem których miała zbierać informacje stanowiące tajemnicę państwową i wojskową, które następnie przekazywała rezydentowi wywiadu angielskiego A. Czaykowskiemu celem wysyłania ich zagranicę". W lutym 1953 skierowano akt oskarżenia do sądu.10.04.1953 Sylwia Rzeczycka została skazana przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie z art 7 dekretu z dnia 13.06.1946 o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa na karę dożywotniego więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich oraz przepadek całego mienia na zawsze. Orzeczoną karę S. Rzeczycka odbywała w więzieniach w Krakowie, Warszawie, Bydgoszczy oraz Inowrocławiu. Na podstawie ustawy amnestyjnej z 17.04.1956 karę dożywotniego więzienia zamieniono na 12 lat więzienia. Sylwia Rzeczycka opuściła więzienie w grudniu 1956. W tezcze znajdują się obszerne materiały operacyjne na temat S. Rzeczyckiej zgromadzono w toku jej inwigilacji, protokoły przesłuchania, materiały sądowe.

IPN BU 0330/184 (46764/III).

Akta sądowe dotyczące Sylwii Rzeczyckiej. Zatrzymana 13 sierpnia 1951 roku przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w Krakowie. W trakcie śledztwa, zarzucono jej werbowanie informatorów oraz zbieranie tajnych informacji państwowych i wojskowych, które miały być przekazywane Andrzejowi Czaykowskiemu, pełniącemu funkcję rezydenta wywiadu angielskiego. 10.04.1953 Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie na podstawie art 7 art. 7 dekretu z dnia 13 czerwca 1946 roku o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa skazał Sylwię Rzeczycką na karę dożywotniego więzienia. Orzeczoną karę skazana odbywała w więzieniach w Krakowie, Warszawie, Bydgoszczy oraz Inowrocławiu. Wiosną 1956 wskutek ogłoszonej amnestii karę dożywotniego więzienia zamieniono na 12 lat więzienia. Sylwia Rzeczycka opuściła więzienie pod koniec 1956. Akta sądowe zawierają protokoły przesłuchań, materiały ze śledztwa oraz wyroki sądowe. 7.09.1992 Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego unieważnił wyrok z kwietnia 1953 i uniewinnił S. Rzeczycką.

IPN BU 944/75 (Sr. 229/53).

Akta śledztwa przeciwko Ewelinie Karaś, która w czasie wojny była łączniczką w KG AK współpracując między innymi z gen. Michałem Tokarzewskim-Karaszewiczem. W październiku1951 została zatrzymana przez UB pod zarzutem prowadzenia działalności szpiegowskiej oraz współpracy z siatką wywiadowczą A. Czaykowskiego ps. "Garda" na terenie Krakowa. W materiałach śledztwa przechodzi osoba Sylwii Rzeczyckiej, która była jedną z najbliższych współpracowniczek Andrzeja Czaykowskiego.

IPN BU 0330/67.

Akta śledcze dotyczące Feliksa Gwiżdża. Ww. był żołnierzem Legionów Polskich, kapitanem rezerwy Wojska Polskiego, a także dziennikarzem, pisarzem, poetą i tłumaczem. W II Rzeczypospolitej pełnił funkcję posła w dwóch kadencjach oraz senatora w latach 1935-1938. Feliks Gwiżdż został aresztowany w październiku 1951 pod zarzutami współpracy z siatką Andrzeja Czaykowskiego ps. "Garda". W materiałach śledztwa przechodzi osoba Sylwii Rzeczyckiej, która była jedną ze współpracowniczek Czaykowskiego. Śledztwo przeciwko F. Gwiżdżowi zostało umorzone w 1952 roku z uwagi na śmierć ww. w więzieniu mokotowskim.

IPN BU 0330/109 (4474/III).

Sylvia Rzeczycka występuje w sporządzonym w dniu 14.01.1963 przez Biuro "C" MSW wykazie osób podejrzewanych o "działalność szpiegowską na rzecz wywiadu angielskiego" zamieszkałych na terenie Warszawy. W informacji podano, że ww. w 1951 roku została skazana na karę dożywotniego więzienia za współpracę z siatką Andrzeja Czaykowskiego.

IPN BU 0397/8 t. 1.